

ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

ของสถานศึกษา เครือข่ายการจัดการศึกษาตามศูนย์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

ธัญพร บุญพร้อม*

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา เครือข่ายการจัดการศึกษาตามศูนย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูของสถานศึกษา เครือข่ายการจัดการศึกษาตามศูนย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำนวน 97 คนได้มาจากการใช้ตาราง Krejcie และ Morgan เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเอง โดยผ่านการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแล้ว ประกอบไปด้วย 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และประสบการณ์ทำงาน ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา เครือข่ายการจัดการศึกษาตามศูนย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ค่าสถานภาพส่วนบุคคล ใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าระดับการปฏิบัติของการบริหารใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) เปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา เครือข่ายการจัดการศึกษาตามศูนย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ใช้ค่าทดสอบที (t-test) เมื่อเปรียบเทียบตัวแปร 2 ตัว แต่ถ้าเปรียบเทียบตัวแปร 3 ตัวใช้ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการวิจัยพบว่า

1. สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 97 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 59.8) มีประสบการณ์ในการทำงาน ระหว่าง 6 – 10 ปี (ร้อยละ 44.3) มากที่สุด รองลงมาคือ มีประสบการณ์ในการทำงาน ระหว่าง 11 – 15 ปี (ร้อยละ 25.8) มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี (ร้อยละ 14.4) มีประสบการณ์ในการทำงาน ระหว่าง 16 – 20 ปี (ร้อยละ 12.4) และมีประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 3.1) ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นของข้าราชการครู ต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา โดยภาพรวม ($\bar{X} = 4.27$, $SD = .22$) และรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.31$, $SD = .27$) รองลงมาคือ ด้านหลักการกระจายอำนาจ ($\bar{X} = 4.29$, $SD = .32$) ด้านหลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน ($\bar{X} = 4.25$, $SD = .30$) และด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล ($\bar{X} = 4.23$, $SD = .28$) ตามลำดับ

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

3. ข้าราชการครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา เครื่องมือการจัดการศึกษาตามมาตรฐานฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t = -2.467, p = .017$) โดยด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t = -2.816, p = .006$; $t = -3.326, p = .001$ ตามลำดับ) และด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเพศหญิง มีความคิดเห็นเฉลี่ย มากกว่า เพศชาย

4. ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา เครื่องมือการจัดการศึกษาตามมาตรฐานฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา เครื่องมือการจัดการศึกษาตามมาตรฐานฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านหลักการมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F=2.632, p = .039$) โดยด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : 1) ความคิดเห็น 2) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา

ความนำ

การกระจายอำนาจการบริหารจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษาตามแนวปฏิรูประบบบริหารจัดการศึกษานั้น มุ่งกระจายอำนาจการตัดสินใจไปให้ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเด็ก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง และชุมชนให้มากที่สุด ให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ต่อการจัดการศึกษา แนวคิดดังกล่าวตรงกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management : SBM) หรือให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของการบริหารจัดการโรงเรียนโดยตรง โวทส์เทเดเตอร์ ได้ให้ทัศนะไว้ว่าเป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นให้สถานศึกษามีอิสระ มีความคล่องตัวในการบริหารงาน ด้านวิชาการ ด้านการเงิน ด้านการบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป โดยอยู่บนพื้นฐาน ของหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 5 ประการ คือ 1) หลักการกระจายอำนาจ 2) หลักการมีส่วนร่วม 3) หลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้ประชาชน 4) หลักการบริหารตนเอง 5) หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และให้มีการบริหารในรูปคณะกรรมการสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนครู ผู้แทนชุมชน โดยมีความเชื่อว่าการตัดสินใจที่ดีที่สุดเกิดจากการตัดสินใจของคณะบุคคลที่อยู่ใกล้ชิด และมีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียนมากที่สุด

ปัจจุบันได้พยายามนำนวัตกรรมทางการศึกษาเข้ามาเปลี่ยนแปลง การดำเนินการจัดการศึกษา และเป็นที่ยอมรับว่า การพัฒนาที่ยั่งยืน คือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้วยกระบวนการศึกษา เพราะการศึกษา

สร้างคนให้มีความเจริญงอกงามในด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และสังคม อีกทั้งยังปลูกฝังให้คนมี
คุณธรรม สามารถดำรงตนอยู่ได้ในสังคมได้อย่างมีความสุข สังคมไทยมีความต้องการเห็นเด็ก
และเยาวชนไทยเป็นสากล หรือเป็นเด็กระดับโลกบนพื้นฐาน ในความเป็นไทย ประชาชนต้องอยู่ในโลก
บนวิถีความเป็นไทย โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง ในทศวรรษที่ผ่านมาสังคมโลกได้เข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์
การติดต่อสื่อสารสามารถกระทำได้อย่างรวดเร็ว โดยไร้พรมแดนก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้าน
เศรษฐกิจ สังคมการเมืองการปกครอง วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ผลกระทบต่อสังคมไทยโดยตรง
ฉะนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่คนไทยในอนาคตต้องปรับตัวให้อยู่ในสังคมไทยอย่างมีศักดิ์ศรี และดำรงไว้ความ
เป็นไทย การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดที่พัฒนาสังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และสังคมที่เข้มแข็ง
การพัฒนา การศึกษา จึงจำเป็นต้องกระจายอำนาจการบริหารจัดการและการตัดสินใจไปสู่หน่วยปฏิบัติให้
มากขึ้น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 80 (4) กำหนดให้มีการส่งเสริม
และสนับสนุนการกระจายอำนาจ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนา และ
เอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและ
สอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งชาติ ตรงกับหมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา ส่วนที่ 1
การบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐ ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่แก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 39 ได้บัญญัติไว้ว่า ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหาร
และการจัดการศึกษา ทั้งด้านการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
และสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง สอดคล้องกับมาตรา 40 ที่ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน เพื่อทำหน้าที่กำกับ และส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทน
ผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของ
สถานศึกษา ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนศาสนาอื่นๆในพื้นที่ และผู้ทรงคุณวุฒิ โดยให้ผู้บริหาร
สถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการสถานศึกษา โดยหลักเกณฑ์และวิธีการกระจาย
อำนาจ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อให้การศึกษาสร้างคน และสร้างความรู้สู่สังคม
คุณธรรม คุณภาพ สมรรถภาพ และประสิทธิภาพต่อไป

จากปัญหาดังกล่าวแล้วข้างต้นและด้วยความสนใจในเรื่องการศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครู
ต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา เครือข่ายการจัดการศึกษาตามศูนย์ สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการทำการวิจัยในเรื่องนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา
เครือข่ายการจัดการศึกษาตามศูนย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา เครือข่ายการจัดการศึกษาตามศูนย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยแบ่งตามเพศ และประสบการณ์ทำงาน

สมมติฐานการวิจัย

ข้าราชการครูที่มีเพศ และประสบการณ์การสอนแตกต่างกัน ทำให้ความคิดเห็นในเรื่อง การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา เครือข่ายการจัดการศึกษาตามศูนย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 มีความแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา เครือข่ายการจัดการศึกษาตามศูนย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 มีขอบเขตประเด็นต่อไปนี้

1. หลักการกระจายอำนาจ
2. หลักการมีส่วนร่วม
3. หลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้ประชาชน
4. หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาอิสระ

ตัวแปรต้น คือ เพศ และประสบการณ์ทำงาน

ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา เครือข่ายการจัดการศึกษาตามศูนย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากร คือ ข้าราชการครู ของสถานศึกษาในเครือข่ายการจัดการศึกษาตามศูนย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำนวน 11 โรงเรียน มีจำนวนทั้งสิ้น 130 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยการคำนวณขนาดตัวอย่างจากตารางของเคริจซ์ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan 1970:607-608) จากจำนวนของข้าราชการครู ของสถานศึกษาในเครือข่ายการจัดการศึกษาตามศูนย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำนวน 97 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้การวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 ข้อมูลเนื้อหาเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงบประมาณของกลุ่มโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มที่ 6 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลตอนที่ 1 วิเคราะห์โดยค่าแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครู ต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา เครือข่ายการจัดการศึกษาตามจรรยา สำนักรงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยทดสอบค่าที (t -test)
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา เครือข่ายการจัดการศึกษาตามจรรยา สำนักรงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน วิเคราะห์โดยหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติที่ระดับ .05 จึงนำค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ใช้การทดสอบโดยวิธีเชฟเฟ (Scheffe's Post hoc Comparison)

ผลการวิจัย

1. สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 97 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 59.8) มีประสบการณ์ในการทำงาน ระหว่าง 6 – 10 ปี (ร้อยละ 44.3) มากที่สุด รองลงมาคือ มีประสบการณ์ในการทำงาน ระหว่าง 11 – 15 ปี (ร้อยละ 25.8) มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี (ร้อยละ 14.4) มีประสบการณ์ในการทำงาน ระหว่าง 16 – 20 ปี (ร้อยละ 12.4) และมีประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 3.1) ตามลำดับ
2. ความคิดเห็นของข้าราชการครู ต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา โดยภาพรวม ($\bar{X} = 4.27$, $SD = .22$) และรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.31$, $SD = .27$) รองลงมาคือ ด้านหลักการกระจายอำนาจ ($\bar{X} = 4.29$, $SD = .32$) ด้านหลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน ($\bar{X} = 4.25$, $SD = .30$) และด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล ($\bar{X} = 4.23$, $SD = .28$) ตามลำดับ

3. ข้าราชการครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา เครื่องมือการจัดการศึกษาตามมาตรฐานฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t = -2.467, p = .017$) โดยด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t = -2.816, p = .006$; $t = -3.326, p = .001$ ตามลำดับ) และด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเพศหญิง มีความคิดเห็นเฉลี่ย มากกว่า เพศชาย

4. ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา เครื่องมือการจัดการศึกษาตามมาตรฐานฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา เครื่องมือการจัดการศึกษาตามมาตรฐานฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านหลักการมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F=2.632, p = .039$) โดยด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. ข้าราชการครูของสถานศึกษา เครื่องมือการจัดการศึกษาตามมาตรฐานฯ มีความคิดเห็นในเรื่องการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา ด้านหลักการกระจายอำนาจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ในเรื่องโรงเรียนให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ตัดสินใจ เรื่อง การพัฒนางาน และแก้ไขปัญหาทางวิชาการได้ด้วยตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และเรื่องโรงเรียนแบ่งกลุ่มการทำงานตามกลุ่มงานต่าง ๆ ด้วยความสมัครใจ และความรู้ความสามารถอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

6. ข้าราชการครูของสถานศึกษา เครื่องมือการจัดการศึกษาตามมาตรฐานฯ มีความคิดเห็นในเรื่องการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา ด้านหลักการมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าในเรื่องโรงเรียนมีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ในเรื่องอาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และเรื่องภาคี 4 ฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

7. ข้าราชการครูของสถานศึกษา เครื่องมือการจัดการศึกษาตามมาตรฐานฯ มีความคิดเห็นในเรื่องการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา ด้านหลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า เรื่องโรงเรียนขอความเห็นและข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการสถานศึกษาในการออกระเบียบ ข้อบังคับ แนวปฏิบัติในการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และเรื่องโรงเรียนมีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อขอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

8. ข้าราชการครูของสถานศึกษา เครือข่ายการจัดการศึกษาตามจรรยา มีความคิดเห็นในเรื่องการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา ด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าในเรื่อง โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ผู้สาธิตสอนอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และเรื่องโรงเรียนมีการประกาศรับรองมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา ผู้สาธิตสอนอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

9. ข้าราชการครูของสถานศึกษา เครือข่ายการจัดการศึกษาตามจรรยา ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นในเรื่อง การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา เครือข่ายการจัดการศึกษาตามจรรยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3
2. จากผลการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาปรับปรุง ส่งเสริมการบริหารสถานศึกษา ตามหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management : SBM) เครือข่ายการจัดการศึกษาตามจรรยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา เครือข่ายการจัดการศึกษาตามจรรยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่าประเด็นน่าสนใจที่ควรนำมาอภิปรายผลมีดังนี้

ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักการกระจายอำนาจ ด้านหลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน และด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญมี เดิมกะขอย (2551) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพ ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2พบว่า สภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก พรทิพภา แกนเมือง (2553) ได้ศึกษาเรื่องเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมือง จังหวัดปทุมธานี ต่อความพร้อมในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมือง จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล และขนาดของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 139 คน ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับ 1 คือ ด้านการกระจายอำนาจมีระดับความพร้อม

มากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการตรวจสอบและถ่วงดุลด้านการบริหารตนเอง ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม และด้านการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้ประชาชน ตามลำดับ กนกพิชญ์ ศิริสุข (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า สภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ หลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน หลักการบริหารตนเอง หลักการกระจายอำนาจ หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม และหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1. ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา เครือข่ายการจัดการศึกษาตามจารย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่าด้านหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับแรก ทั้งนี้เพราะการบริหารที่ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดให้โรงเรียนมีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ในเรื่องอาชีพ เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและโรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์หรือเชิญชวนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากร เพื่อการพัฒนาสถานศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของกนกพิชญ์ ศิริสุข (2556 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษา สภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า สภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเมื่อเปรียบเทียบกับสถานภาพในโรงเรียนภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า รายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเฉพาะในด้านหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม

2. ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา เครือข่ายการจัดการศึกษาตามจารย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่าด้านหลักการกระจายอำนาจ อยู่ในระดับมากเป็นอันดับสอง ทั้งนี้เพราะการบริหารที่ผู้บริหารสถานศึกษา เปิดโอกาสให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ตัดสินใจในเรื่องของการพัฒนางาน และแก้ไขปัญหางานวิชาการได้ด้วยตนเองมีคำสั่งแต่งตั้ง ผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครองและผู้แทนชุมชนเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาและมีแผนผังแสดงถึงการกระจายอำนาจทางการบริหาร ออกเป็น 4 กลุ่มงาน ได้แก่ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหารงานทั่วไป และงานบริหารงานบุคคลสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพภา แกนเมือง (2553) ได้ศึกษาเรื่องเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมือง จังหวัดปทุมธานี ต่อความพร้อมในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมือง จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล และขนาดของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 139 คน ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อันดับ 1 คือ ด้านการกระจายอำนาจมีระดับความพร้อมมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการตรวจสอบและถ่วงดุลด้านการบริหารตนเอง ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม และ ด้านการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้ประชาชน ตามลำดับ

3. ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา เครือข่ายการจัดการศึกษาตามจารย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่าด้านหลักการ

คืบหน้าการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน อยู่ในระดับมากเป็นอันดับสาม ทั้งนี้เพราะการบริหารที่ผู้บริหารสถานศึกษามีการขอความเห็นและข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการสถานศึกษาในการออกระเบียบข้อบังคับ แนวปฏิบัติในการดำเนินงาน การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาตลอดจนการรับขอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนา คุณภาพการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกพิชญ์ ศิริสุข (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า สภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก” เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือหลักการคืบหน้าการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน หลักการบริหารตนเอง หลักการกระจายอำนาจหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม และ หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล

4. ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา เครือข่ายการจัดการศึกษาตามจารย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่าด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล อยู่ในระดับมากเป็นอันดับสุดท้าย ทั้งนี้เพราะการบริหารที่ผู้บริหารสถานศึกษา มีการประชาสัมพันธ์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ผู้สาธารณชนมีการจัดทำคู่มือติดตามตรวจสอบระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและมีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกพิชญ์ ศิริสุข (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า ปัญหาในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาปรับปรุง ส่งเสริมการบริหารสถานศึกษา ตามหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management : SBM) เครือข่ายการจัดการศึกษาตามจารย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของข้าราชการครูต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management : SBM) ของสถานศึกษา เครือข่ายการจัดการศึกษาตามจารย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

2.2 การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน(School-Based Management : SBM) ของสถานศึกษา เพื่อสถานศึกษาสามารถนำโมเดลมาใช้ในการปฏิบัติงาน

เอกสารอ้างอิง

กนกพิชญ์ ศิริสุข. (2556) สภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต5.

วิทยานิพนธ์ศศ.ม.มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

กระทรวงศึกษาธิการ.(2542).พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว,

นันทริกเที่ยงพนม. (2549) “รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนวัดเขาน้อยชัย

อำเภอฉะเชิงเทราสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี”, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาวิทยาลัย,

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

ภาวธิดาราศิริสุทธี. (2542). หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

บุญมีเดิมกะยอ. (2551). สภาพปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน

ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 2. วิทยานิพนธ์ศศ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.

ยุวดีคันสนียรัตน์. (2542). การบริหารจัดการที่สถานศึกษา (ฉบับปรับปรุง).กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

วิจิตรศรีสอ้าน. (2543). แนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแนว

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

ศรัทธาห้องทอง.(2554). การปฏิบัติตามหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา.ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

สมหมาย สร้อยนาคพงษ์. (2545). การบริหารและจัดการศึกษาในรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน.

ยะลา: สถาบันราชภัฏราชบัณฑิต.

สมศักดิ์คงเที่ยง. (2542). หลักการบริหารการศึกษา.พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุชน กันจู. (2548). การศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตาม

ทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับ

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต.

(การบริหารการศึกษา).มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

เสนาะ ดิยาว. (2543). หลักการบริหาร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เสริมศักดิ์วิศาลาภรณ์. (2545). การบริหารและการจัดการศึกษาไทย.กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

